

Kurzus előadója: Scheibner Tamás
Kurzus megnevezése: Groteszk a kelet- és közép-európai irodalomban
Kurzus megnevezése angolul: Grottesque in the Literatures of East Central Europe
Kurzus kódja: CUL-242/c
Kurzus helye és ideje: kedd, 15:00–16:30
Oktató elérhetősége: scheibner.tamas@btk.elte.hu fogadóóra: előzetes egyeztetés szerint (kedd, 16:30)

A kurzusvezetés nyelve(i): magyar
A hozzászólás, vizsga nyelve(i): magyar
Írásbeli dolgozat nyelvei: magyar
Kurzus előfeltétele(i):
A jegyszerzés módja(i): órai prezentáció, zh esszé
Követelmények: kötelező irodalom elolvasása, aktív órai részvétel

Kurzus leírása, tematikája: A groteszk a huszadik századi közép- és kelet-európai irodalomban – így a magyarban is – különös hangsúllyal van jelen mind a mai napig. A kurzus során ennek az esztétikai fogalomnak a nyomába szegődünk, megvizsgálva klasszikus és jelenkori meghatározásait, illetve irodalmi megvalósulásainak formáit Franz Kafkától Bodor Ádámgig.
Kurzushoz tartozó kötelező irodalom: Az első órán rögzítjük.
A kurzushoz tartozó ajánlott irodalom (a teljesség igénye nélkül): A <i>Jelenlét</i> c. folyóirat 3. száma (1974) M. M. Bahtyin: <i>François Rabelais művészete, a középkor és a reneszánsz népi kultúrája</i> (ford. Könczöl Csaba), Budapest: Európa, 1982. Balogh Magdolna: Személyiség és nemzet "agyonmacerálódása". Groteszk és katasztrófizmus, in: <i>Keresztirányok. Közép- és kelet-európai összehasonlító kultúrtörténet</i> (szerk. Berkes Tamás), Budapest: Balassi, é. n. [1999], 193–199. Berkes Tamás: <i>Senki sem fog nevetni... Groteszk irányzat a hatvanas évek közép- és kelet-európai irodalmában</i> , Budapest: Gondolat, 1990. Berkes Tamás: Groteszk irodalom a hatvanas években, in: <i>Keresztirányok</i> , i. m. 216–227. Berkes Tamás: 1967: Örkeny groteszk pályafordulata, in: <i>A magyar irodalom története III.</i> (szerk. Szegedy-Maszák Mihály – Veres András, főszerk. Szegedy-Maszák Mihály) Budapest: Gondolat, 2007, 564–572. <i>Magasiskola. In memoriam Mészöly Miklós</i> (szerk. Fogarassy Miklós), Budapest: Nap, 2004. Martin Esslin: <i>Az abszurd dráma elmélete</i> (ford. Sz. Szántó Judit), Budapest: Színháztudományi Intézet – Népművelési Propaganda Iroda, 1967. Victor Hugo: Előszó a Cromwell c. drámához Wolfgang Kayser: <i>Das Grotteske</i> , Oldenburg: Stalling, 1957. L. Erdélyi Margit: <i>A groteszk relációi drámákban</i> , Dunaszerdahely: Nap, 2002. P. Müller Péter: <i>A groteszk dramaturgiája</i> , Budapest: Magvető, 1990. John Ruskin: Grotesque Renaissance, in: uő: <i>The Stones of Venice</i> , III.3 Virginia E. Swain: <i>Grottesque Figures: Baudelaire, Rousseau, and the Aesthetics of Modernity</i> , Baltimore–London : Johns Hopkins UP, 2004, 9–25. Szilágyi Ákos: Vázlat a groteszkről [1973–1974], in: uő: <i>Nem vagyok kritikus</i> , Budapest: Magvető, 1984, 48–73. Szirák Péter: <i>Örkeny István (Pályakép)</i> , h. n. [Budapest], Palatinus, 2008. Szirák Péter: A prózafordulat „előtörténete”: a parabolától a szövegszerúségig (A Mészöly-hagyomány), in: uő: <i>Folytonosság és változás</i> , Debrecen: Csokonai, 1998, 10–33. Tarján Tamás: Sławomir Mrozek és a közép-kelet-európai abszurd és groteszk dráma, in: <i>Irodalomtanítás II.</i> (szerk. Sipos Lajos), h. n.: Páuz–Universitas Kulturális Alapítvány, 1994, 393–408. Thomka Beáta: <i>A pillanat formái. A rövidtörténet szerkezete és műfaja</i> , Újvidék: Forum, 1986. Thomka Beáta: <i>Mészöly Miklós</i> , Pozsony: Kalligram, 1995. Philip Thomson: <i>The Grottesque</i> , London: Methuen, 1972.
Megjegyzés:
Rendszeresen szükséges technikai eszközök: projektor